

LBRIS

We know
books

William McIlvanney, Ian Rankin

Întuneric fără sfârșit

**traducere din limba engleză
și note de Liviu Szoke**

CRIME SCENE PRESS
2023

1

În toate orașele se comit fărădelegi. Pur și simplu vin la pachet. Strânge suficienți oameni la un loc și în mod sigur răul se va manifesta într-un fel sau altul. Este în firea bestiei. În conștiința locuitorilor urbei, boala zace de obicei în stare latentă. Preocupările noastre de zi cu zi estompează orice senzație mai puternică de amenințare. Se întâmplă doar sporadic (atunci când, de pildă, apare vreun dezastru, ca acela din cazul Ibrox¹, sau când un ucigaș ca Bible John² apare pe prima pagină a ziarelor) ca oamenii să bage de seamă cât de aproape de un risc aleatoriu au trăit de fapt. Uneori pot deveni conștienți de faptul că un soi de ciudățenie nedefinită, dar plină de amenințări bântuie pe la marginile unei aparente stări de normalitate. Iar atunci își dau încă o dată seama cât de subțire e membrana pe care merg și cât de ușor ar putea cădea prin ea ca să ajungă în locuri mai întunecate. Și s-ar putea întreba dacă sunt într-adevăr chiar atât de în siguranță pe cât credeau că sunt.

Comandantul Robert Frederick de la Serviciul de Investigații Criminale din Glasgow cugeta la aceste lucruri. Era conștient că există un potențial risc ca senzația de siguranță a acestui oraș să fie perturbată. Un bărbat pe nume Bobby Carter dispăruse. Familia lui anunțase poliția în după-amiaza aceea că el nu se mai

1. Înghesuială pe un șir de trepte după ce mulțimea a ieșit de la un meci de fotbal de pe stadionul Ibrox Park din Glasgow, Scoția, care s-a soldat cu moartea a șaiszeci și șase de persoane și rănirea a peste două sute. (*n. trad.*)

2. Ucigaș în serie rămas neidentificat despre care se crede că ar fi ucis trei tinere între anii 1968 și 1969 în Glasgow. (*n. trad.*)

întorsese acasă de două zile. Acest lucru în sine, din punctul de vedere al lui Frederick și al echipei sale, nu era chiar motiv de mare jale. Bobby Carter era un infractor de carieră. Sau, mai degrabă, un avocat inteligent și venal despre care nu se putea spune că se bate pe burtă cu infractorii de joasă speță, dar care nici nu se ferea să-i apere. Cu o educație aleasă și provenind dintr-o familie cumsecade, Carter alesese să-și petreacă viața profesională protejând și călăuzind pleava ce popula exact acest petic de pământ al lui Frederick. Treaba lui era să miște banii murdari de colo-colo, ferindu-i cu abilitate de mâinile fiscului. Banii gheață erau spălați prin cumpărarea de afaceri necurate, dar bănoase, iar Carter era cel care avea grijă să se asigure că întotdeauna contractul îl avantaja pe cel care cumpăra, nu pe cel care vindea.

În timp ce stătea la biroul său obsedant de curat, pe comandant îl îngrijorau vidul pe care dispariția lui Carter l-ar fi putut crea în frăția fărădelegilor din Glasgow și forțele violente care s-ar fi putut rezezi să-l umple. Carter era cunoscut ca mâna dreaptă a lui Cam Colvin, unul dintre puținii în care acesta din urmă avea încredere. Colvin era un nume ce inspira teamă, o reputație ce se întindea tocmai până la anii de tinerețe, când intrase țațoș într-un spital pentru a solicita să fie consultat de-un doctor. În clipa în care fusese întrebat ce problemă are, nu spusese nimic, ci doar se răsucise pentru a-i arăta femeii de la recepție cuțitul ce i se ȳtea dintre umeri. În mod cert Cam Colvin nu era un tip cu care să te joci sau pe care să-l tragi pe sfoară, ceea ce însemna că implicațiile dispariției lui Carter ar fi putut avea repercusiuni ce ar fi depășit mult lumea bandelor, afectând chiar și oamenii de rând nevinovați.

Gândurile comandantului fură ȳnterupte de un ciocănit în ușa. Fără a aștepta să fie poftit ȳnăuntru, inspectorul Bob Lilley intră și ȳnchise ușa după el.

– Ce-ai aflat? ȳntrebă comandantul.

Lilley trase adânc aer în piept.

– Unul dintre punctele de vedere este că ar trebui să sperăm că a fost răpit de extraterestri și dus într-o altă galaxie.

– Cine-a zis asta?

– Băiatul cel nou.

– Laidlaw?

Comandantul îl urmări pe Lilley cum încuviințează din cap.

– De fapt, voiam să discut cu tine despre el.

– Domnule, Jack Laidlaw nu e chiar o cantitate neglijabilă. Reputația sa i-a luat-o mereu înainte, ceea ce mă face să cred că reprezintă motivul pentru care ne-am ales cu el pe cap. Luna asta pe cine-a mai călcat pe coadă?

– Cine-a mai rămas?

Frederick se foi în scaun.

– În schimb, tot primim același semnal – știe meserie, pare să aibă un al șaselea simț cu privire la ce se petrece pe străzi.

– Simt că acolo mai există un „dar”.

– Doar că e nevoie să umblăm cu mânuși ca să obținem cele mai bune rezultate de la el.

– Domnule, mie nu prea-mi place să o fac pe dădaca.

– Vor fi doar o săptămână sau două, până ce va face cunoștință cu metodele noastre.

Lilley cugetă la asta câteva clipe înainte de-a se arăta de acord printr-o încuviințare din cap. Frederick își îngădui să se mai relaxeze nițel.

– Ne vedem diseară când dă de băut Ben Finlay?

– Nu vă faceți griji, domnule – o să am grijă ca de data asta nemernicul să iasă de-adevăratelea la pensie.

– Ai grijă să vină și Laidlaw acolo. Să-i permitem echipei să-l cunoască mai bine.

– Deja l-a invitat Finlay. Par să fie prieteni vechi. Iată deja o bilă neagră pentru noul nostru recrut.

Lilley făcu o pauză, apoi adăugă:

– Deci presupun că n-aveți nicio veste despre Bobby Carter?

– Eu ar trebui să te întreb pe *tine*.

– Am stat de vorbă cu familia lui. I-am verificat biroul din oraș. Au așteptat vreo două zile înainte să ne dea telefon, pentru că nu-i chiar neobișnuit din partea lui să se mai dea când și când la fund.

– Adică?

– O noapte la cazino urmată de o zi întreagă de somn pe oriunde ajunge după aceea.

– Dar nu și de data asta?

– Niciun informator de-al nostru nu pare să fi primit vreun pont despre el.

– Ați stat de vorbă cu asociații lui?

– Încă sper că nu va fi nevoie, pentru că, odată ce vom discuta cu Cam Colvin, va trebui să facem același lucru și cu echipele adverse.

– Adică cu John Rhodes și Matt Mason.

Comandantul încuviință încet din cap.

– Cu grijă, mare grijă, Bob, exact ca la TV!

– Dar cu o doză mai mare de realism, nu-i așa, domnule?

Lilley se întoarse să plece.

– Bob, ochii pe Jack Laidlaw! Îl vreau aproape, nu departe, cum a zis Lyndon Johnson – dacă înțelegi ce vreau să spun.

Lilley încuviință încă o dată și plecă, lăsându-și șeful să-și reia concursul de holbat la ușa închisă. Răpirea de către extratereștri era cu siguranță un rezultat mai bun decât cele pe care le avea el în minte.

2

Conn Feeney făcea casa. Nu avea să-i ia mult. Salonul obișnuia să fie aglomerat. Pe când șantierele navale ajunseseră în punctul lor maxim, la bar se stătea pur și simplu la coadă de aglomerat ce era în ziua de salariu. Atunci, după ce câștigase enorm la pariuri la fotbal, i se păruse o investiție bună să cumpere barul. Cu siguranță era mai bine decât să lucreze la șantierul naval, unde nu se simțise niciodată în siguranță. Își aminti cum o dusesse pe Tara să-i arate priveliștea pe când fata avea vreo opt ani sau cam așa ceva. Mergeau mână în mână când un bărbat îl strigase de pe partea cealaltă a străzii:

– Salut, Tam! îi răspunsese el. Ce noapte plăcută!

În vreme ce treceau mai departe, Tara îl întrebase de ce bărbatul acela îl strigase pe alt nume.

– M-a confundat cu altcineva, îi explicase el.

Nu voia să strice și mai mult inocența fetei. Pe șantier era cunoscut sub numele de Willie McLean, întrucât acesta era numele pe care el însuși li-l dăduse. Pe atunci, să adauge numele Connell Feeney pe cererea de angajare ar fi fost ca și cum ar fi adăugat o Sfântă Fecioară pe lângă niște stropi de agheasmă. Catolicii nu erau bineveniți în fieful protestanților de pe șantierele Clydeside.

„Fief” era un cuvânt potrivit. Autoeducarea de care avusese el parte nu se irosise. Se gândea adesea că e prea bun pentru locurile acelea, înainte să-și aducă aminte că el deținea de fapt localul. „Parlour” era fieful *lui*. Zilele de școală nu fuseseră decât o presupuziție prelungită că el și cei de teapa lui erau sortiți să facă doar

munci fizice. Până la urmă, într-o anumită măsură, le dovedise profesorilor săi că se înșelaseră.

Pe de altă parte, unde erau dovezile? În ultima vreme puteai să adaugi „Funebru”³ pe lângă numele pubului și să nu pară deloc nelalocul lui. Aruncă o privire exersată peste clientela care consta din cinci persoane. Auld Rab stătea la masa lui obișnuită, îmbătându-se solemn și în tăcere. De bună seamă că-și amorțea lucrul care-l tulbura, orice ar fi fost acesta, psihic sau fizic. Soția lui era moartă iar copiii se mutaseră departe și nici nu-l sunau, nici nu-i scriau vreodată. Părea doar să încerce să facă să-i treacă vremea până aveau să se întoarcă pentru a-i aduna rămășițele.

Susie și Marion ieșiseră într-o așa-zisă „seară între fete”. Dichisite și neavând unde altundeva să iasă, tot ce le rămânea de făcut era să depene amintiri și bancuri din tinerețe. Uneori mai scoteau la iveală și fotografii înțețoșate din gențile de pe umăr, ridicându-le ca să le poată admira și Conn. Fuste scurte, picioare tot mai groase, ochi entuziasmați de ce le promitea viitorul. Chiar și acum chicoteau foarte mult și beau Cinzano și limonadă cu o felie de lămâie atârnată de buza paharului, ceea ce însemna că, o dată pe săptămână, Conn trebuia să treacă pe la aprozarul din zonă pentru a cumpăra o singură lămâie.

Pe ceilalți doi băutori nu-i cunoștea. Un tânăr și o tânără. Deja hotărâse în sinea lui că nu-i place de tânăr. Acesta stătea cu o mână pe spătarul scaunului celei care-l însoțea, în vreme ce pe cealaltă și-o ținea pe masa dintre ei. Era ca și cum băiatul construia un zid în jurul fetei. Din clipă în clipă avea să adauge și un gard de sârmă ghimpată și un semn cu „Trecerea interzisă”. Vorbea direct spre ea, păstrând un ton coborât, dar insistent. Fata nu putea avea mai mult de optsprezece ani, iar el nu era mai mare de douăzeci. Ea părea cam încurcată, de parcă încerca să găseas-

3. *Funeral Parlour* devine astfel „Firmă de pompe funebre”. (n. trad.)

că cea mai sigură modalitate de scăpare din calea avalanșei ce se rostogolea din gura lui.

Conn recunoștea o seducție în stil Glasgow atunci când o vedea. Se bucura că ambele sale fiice erau măritate și la casele lor. Când cuplul se ridică brusc și fata se aplecă pentru a-și lua umbrela, el nu se putu abține să arunce o remarcă în direcția lor, ca o monedă pe care o azvârli în fântâna cu dorințe:

– S-ajungeți amândoi teferi acasă! E o noapte nașpa.

Tânărul îi aruncă o privire chiorâșă care sugera atât speranță, cât și nerăbdare. După ce ușa se închise în urma lor și Conn merse ca să le ia paharele, băgă de seamă că fata abia se atinsese de băutura ei, ceea ce putea fi un semn bun: poate că încerca să-și păstreze controlul. În momentul când se întoarse în spatele teighelei și dădu drumul robinetului de la chiuvetă, observă că Rab parcursese deja lungul drum al zilei de la masă până la el.

– Mai bine mă strigai, îl informă Conn. Aș fi venit să ți-o aduc eu.

– Doctorii spun că mi-ar prinde bine niște mișcare. Eu le-am zis că voi face suficientă când vor închide clinica. Acum se mută la vreo doi kilometri mai încolo. Vreo șase halate albe, iar tu nu mai apuci să alegi care să te consulte. Ia zi-mi, asta înseamnă progresul?

– O să ai nevoie de-o pereche de încălțări pentru sală, Rab.

– Tu ai încercat să lustruiești vreodată unele?

– N-aș zice că da.

– De-asta n-am să port deloc. Tata spunea să n-ai niciodată încredere într-un om care n-are o pereche de pantofi de piele așa cum trebuie.

Conn încuviință din cap și se hotărî să nu sublinieze faptul că în seara asta, la fel ca de obicei, Rab purta niște încălțări de tartan ale căror tălpi de cauciuc începeau să se subțieze. În schimb, turnă două măsuri de whisky și reumplu paharul de pe teighea în

vreme ce Rab se scotocea prin buzunare ca să găsească monedele necesare.

- Åsta-i din partea casei – doar să nu-i spui nimic patronului.
- Ești un tip pe cinste, Conn.
- Poate c-ar trebui să-i spui asta și soției mele.
- I-aș spune, dar nu dă niciodată pe-aici.
- I se pare prea simandicos pe-aici.

Conn se prefăcu a cerceta împrejurimile.

- Cu toată catifeaua asta și candelabrele...

Se părea că-l pierduse pe Rab, care deja se întorcea încet ca să se pregătească pentru cei o mie de metri care-l despărțeau de propria masă. Zgomotul făcut în deschidere de ușa ce dădea spre lumea de afară îl alertă dintr-odată pe Conn. Dar nu erau nici neonaziști și nici vreunul dintre membrii triburilor locale. Aerul rece pătrunse înăuntru însoțit de o boare de ploaie. Cuplul cel tânăr zăbovea în prag, nesigur ce să facă mai departe. Păreau să recunoască cu greu localul din care abia ieșiseră. Până la urmă își târșăiră pașii înăuntru, lăsând ușa să zdrăngăne în urma lor. Umbrela era pe jumătate deschisă. Inițial, Conn nu fu sigur dacă pe chipul alb ca varul al fetei se vedeau picături de ploaie sau lacrimi. Atitudinea de cocoș a partenerului ei se evaporase de mult. Când își regăsi vocea, aceasta era mai puternică decât ar fi fost de fapt nevoie.

- Am găsit un cadavru, anunță el.
- Unde? întrebă Conn.
- Pe aleea din spate.
- Un vagabond? susură Susie.
- Un tip masiv, îmbrăcat bine. Atât am apucat să vedem.

Conn cântărea deja situația. Trebuia anunțată poliția, însă mai era ceva ce-ar fi trebuit să facă mai întâi? Oare urmau să ceară să-i verifice registrul contabil sau să-i deschidă seiful? Se îndoia.

Trebuia să-l alerteze pe John Rhodes? Dar oare atunci ar fi părut că el crezuse că ar putea exista o legătură?

– Ești sigur că-i mort? Încercă el să tragă de timp.

– Doar dacă nu cumva zace pur și simplu rășchirat într-o băltoacă de noroi.

– Mergi și aruncă o privire, Conn! îi sugerează Auld Rab.

Era și asta o metodă de-a amâna inevitabilul, cugetă Conn. Întinse mâna după jacheta din cuier, simțindu-se ca și cum tocmai execută un act de magie. Toate privirile erau ațintite la asupra lui, iar camera amortită deveni brusc animată din nou.

– E-n regulă dacă luăm ceva de băut? întrebă tânărul în timp ce Conn trecea prin dreptul lui.

– Așteptați până mă întorc! îl avertiză Conn, care deschise apoi ușa și păși în beznă.

Ploaia începea să se oprească, lăsând în urmă bălți pe care trebuia să le ocolească. Strada era micuță. Ducea în spatele barului, acolo unde erau păstrate pubelele și lăzile goale. Pubelele erau din tablă galvanizată, cu capacele de mult dispărute, furate de copiii care le foloseau pe post de scuturi sau ca să-și improvizeze din ele țambale. Între ele se vedea un cadavru. Încercă să-și aducă aminte când venise ultima oară înapoi. Acum vreo două zile. Bărbatul era îmbrăcat la costum. Zăcea întins cu fața în jos, iar cravata roșie aducea cu o panglică de sânge. Capul îi era înclinat în așa fel încât fața îi era vizibilă, iar deasupra ei i se ițea părul negru rar.

– Afurisitul de Bobby Carter! murmură Conn. Noroc, Bobby! Of, exact ce-mi trebuia acum...

Se întoarse în bar, unde părea că nimănui nu i se clintise vreun mușchi în lipsa lui. Rămase cu jacheta pe el cât timp își turnă o votcă pe care o dădu pe gât dintr-o singură înghițitură.

– Așadar? îl întrebă tânărul.

– Ce vrei să bei? ceru să afle Conn Feeney.